

na to, da gosp. Gertscher nikdar ni bil v čitalnici in po tem takem prav nič ne pozna „tona“, v katerem občujejo društveniki pri svojih shodih, je podpisanemu odboru dolžnost, v obrambo časti svojih družabnikov izjaviti:

da smatra oni izrek gospoda Gertscherja kot neopravičeno in netaktno natolcevanje národnega društva, zoper katero javno protestuje.

V Ljubljani dne 12. oktobra 1881.

Odbor ljublj. čitalnice.

— (*Poberki iz časnikov.*) Poštni nadkomisar g. Radoliska je v 273. listu graške „Tagespošte“ našel zagovornika, ki ga brani proti opazki v 40. listu „Novic“, češ, da je zdaj tudi na-nj prišla vrsta onih političnih mučencev, na katere narodnjaki vladi kažejo: „fort mit ihm!“ in zakaj? — zato pravi, „weil der Oberpostverwalter noch zu sehr auf das deutsche hört“. — Kdor naše vrstice v 40. listu „Novic“ bere in slovenski ume, bo na prvi pogled takoj spoznal, kako „Tagespoštni“* besede „Novic“ rečene iz zgolj ekonomičnega stališča preobrača na politična zato, da bi čelo g. Radoliskovo ovil s krono „narodnega mučenca“. Draga „Tagespošta“! Ko bi bile „Novice“ v svojih undanjih „Poberkih“ v narodnem smislu govorile, bile bi lahko marsikake „spomine“ na g. Radolisko o volitvah poslancev v deželni zbor kranjski l. 1877. navele, po katerih „der Oberpostkommissär“ na zemlji slovenski vendar „zu sehr auf's deutsche hört“. Če je res, da je gosp. Radoliska „so manchem gut nationalen Mann wegen unredlicher Gebahrung mit den Postgeldern das Handwerk gelegt“, je to prav storil, kajti noben pošten rodoljub nikdar ne zagovarja nepoštenosti, če se je ukrivici naroden uradnik, če pa prejšnji gospodje postverwalterji morebiti niso kaznovali kake nepoštenosti svojih uradnikov, ni tega kriv ne sedanji viši upravnik ljubljanske pošte, ne uradniki drugih kranjskih pošt, ki zraven tega, da so pošteni uradniki, so tudi pošteni sinovi matere slovenske. Ali je pa gosp. Radoliska pri vsi svoji skrbi za dobro poštno gospodarstvo zmožen, celó brez znanja slovenskega jezika nadzorovati Kranjske pošte in v svojem poslu na deželi zasliševati večkrat tudi take stranke, ki ne umejo nemščine, to naj ugane „Tagespoštni“*, ki sam čuti, da je nujna potreba, gosp. Radolisko braniti pred osodo — kake „purifikacije“.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — S shodom presv. našega cesarja in cara ruskega bode vendar resnica, kakor kažejo priprave posebnega dvornega vlaka. O tem pa, kje pa bode vshod, se še zmerom nič gotovega ne vé. Zdaj pravijo, da v Krašovicah, krasnem gradu grofa Potocki-a v Galiciji.

— Namesto umrlega ministra vnanjih oprav barona Haymerle a je začasno imenovan državni finančni minister pl. Szlavy, njemu pomočnik pa pl. Kallay.

— Državni zbor se neki prične 2. novembra.

— Naučni minister namerava na Dunaj sklicati zbor o šolstvu izvedenih, kateri bodo obravnavali pred drugačenje gimnazijskih šol. V ta zbor pridejo uradniki naučnega ministerstva, nekateri vseučilišni profesorji, nekateri ravnatelji in profesorji srednjih šol in še drugi učenjaki. Minister ima uže izdelan nek načrt, ki ima podlaga biti dotični konferenci. Da je reforma studij na avstrijskih gimnazijah živa potreba, o tem je

pač le en glas, — naj bi se pa v posvet poklicali tudi izvedeni možaki, ki imajo pogum odkriti napake. — Sliši se, da po novem programu se mislijo velike počitnice preložiti na čas od 1. julija do 31. avgusta. To pačne bi bila glavna potreba.

Iz Prage. — Doneski za česko narodno gledališče nabrani znašajo do zdaj uže nad 1 milijon in 100 000 gold. To je tako velik znesek, da ne bode treba še kaj dodati iz deželnega zaklada. — Za tukajšnjo vseučilišče se je do 8. dne t. m. oglasilo uže 120 českijh dijakov, ki so lani bili na vseučilišči dunajskem. Iz Nemčije tudi došlo je dozdej v Prago 10 dijakov, da nadaljujejo svoje nauke tukaj.

Iz Trsta. — Uže lansko leto — piše „Edinost“ — smo svarili, naj se ljudje ne dajo zapeljati onim, ki jih nagovarjajo, naj se preselijo v Brazilijo; navedli smo tudi žalostno osodo neke rodovine, ki se je dala preseliti. Čujemo, da se zopet letos po Krasu dela propaganda za izselitev. Genuška družba „Casale“ pošilja na Kras pozive, v katerih z nesramnim obećanjem vabi Kraševce v nesrečno Brazilijo med divje zveri, strupene kače, v puščave in mlakuže, kjer ljudi mori strašna rumena mrzlica. Naj pametni možje svari nevedno ljudstvo, in če se priklati kak zapeljivec, naj ga naznanijo gospodski, da ga ona kaznuje in odpravi.

Iz Dalmacije. — Rekrutba v Boki vrši se, kakor javlja „Nar. List“, v popolnem redu; po naznanilu iz Kotora od 11. dne t. m. ni iz vseh občin ne eden Bokelj podvržen vojništvu pobegnil v Črnogoro, kakor so dunajski centralistični časniki po svetu trobili gotovo le zato, da bi Taaffe-ovo vlado zrušili. Krivošijani nočejo centralistični kliki postrežljivi biti.

Iz Bosne. — Prečastiti gosp. dr. Josip Stadler, odlični vseučilišni profesor v Zagrebu, je postal nadškof Sarajevski.

Iz Irskega. — Velika razburjenost vlada tukaj zaradi tega, ker so Parnella zaprli. Gladston in minister za notranje zadeve dobivata pretilna pisma; vseh ministrov stanovanja straži policija. Razna irska društva v Londonu nameravajo napraviti meetinge, na katerih se bode izražala razjarjenost o priprtju Parnella. Parnell se je izjavil: če vlada prepove javno postopanje lige, osnovalo se bode tajno društvo z istim namenom. Parnell se v ječi peča s tesarstvom, katero si je priučil v mladosti.

Iz Rima. — Tukaj so se praznovali romarski prazniki. Tisoč romarjev, toraj polovico navzočih, je obiskalo v soboto grob Pija IX. Romarji so polagali vence na umrlega papeža grob. Beneški patrijah je govoril Pija IX. proslavljajoč govor. Vse se je vršilo mirno. — Romarji so izvršili Leonu papežu adresu, katero je prebral beneški patrijarh. Papež je poslušal stojé in potem odgovoril na njo: Pozdravil navzočne in jih opominal, naj ostanejo katoliški, svoj govor pa je končal: „Naše orožje je duševne nravi, mi bomo zmagali. Blagoslovjam vas in v vas Italijo, našo domovino“.

Žitna cena

v Ljubljani 15. oktobra 1881.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 10 kr. — banašdk 10 gold. 3 kr. — turšice 5 gold. 53 kr. — soršice 7 gold. 80 kr. — rži 6 gold. — kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 3 kr. — ajde 5 gold. 30 kr. — ovsa 3 gold. 8 kr. — Krompir 1 gold. 60 kr. 100 kilogramov.